

ATTACHMENT I: INTERVIEW TRANSCRIPT PETER PETERS

Date interview: 9th of March 2019

Heleen Bongenaar:

Ik heb jullie website bekeken en zag dat jullie daar veel samenwerken met *Philharmonie Zuid-Nederland* om projecten op te zetten. Kunt u daar wat meer over vertellen?

Peter Peters:

Ja, dat is een beetje ons laboratorium. Het centrum bestaat nu dus sinds september 2018 en we hebben eigenlijk twee belangrijke geldstromen, eerst vanuit de NWO. Dat is het *Artful Participation* project. Dat is een vierjarig project en daar zitten drie onderzoekers op, namelijk een AIO, een postdoc en een musician researcher. En daarin zijn we vooral bezig met de vraag: "Hoe kun je op nieuwe manieren, andere manieren laten deelnemen met wat een orkest doet?" Want wij richten ons primair op de wereld van de symfonieorkesten maar we kijken ook wel breder naar klassieke muziek. Maar we realiseren ons ook dat de situatie in de sectoren ook wel weer verschillend kan zijn. Dus bijvoorbeeld oude muziek heeft weer net een ander soort publiek en een ander soort organisatie, ook weer anders dan de eigentijdse muziek, de ensembles, noem maar op. Dus wij zitten dan vooral op de symfonieorkesten en die hebben ook wel weer zo hun eigenaardigheden, dus de manier waarop ze georganiseerd zijn natuurlijk, ook het repertoire. Vaak zijn ze ook al heel lang in een bepaalde regio geworteld met een trouw publiek maar niet een publiek wat zich gemakkelijk vernieuwd. Dus dat zijn allemaal dingen waar wij naar kijken, en wij doen dat inderdaad vanuit een artful participation project door een aantal experimenten op te zetten, daar hebben we er nu één van gedaan. Er komen er nog twee aan, één waar we nu mee bezig zijn is een soort community music project in een wijk in Maastricht. Maar vanwege corona valt het allemaal een beetje stil. Dus daar zijn we nu over aan het nadenken, van hoe kunnen we dat eventueel op een andere manier doen. En dan zijn we nog bezig met een project begin juli, wat een samenwerking is met een harmonie/fanfare orkest, waarbij het gaat om de samenwerking tussen amateurs en orkest.

Heleen:

Ah, dus dat is de Open Orchestra die op de website vermeld staat?

Peter:

Ja, precies. Zo hebben we dat even genoemd. Dus ja, dat zijn eigenlijk de vier experimenten die we dit jaar uitvoeren in het kader van het NWO project. Als dat allemaal afgerond is, dan hebben we nog één jaar om alles te analyseren en dan zijn wij vooral benieuwd naar de vraag: “Hoe hebben we in die experimenten iets kunnen leren over de vraag van het publiek?”, maar ook: “Hoe kan het orkest daar zelfstandig mee aan de slag?” Want nu lopen wij wel allemaal rond maar op een gegeven moment is het geld op en dan moeten ze het zelf. “Hoe pakken ze dat aan?”

Heleen:

U heeft het over analyseren. Heeft u een bepaalde bedrijfskundige toetsing om die evaluatie uit te voeren? Heeft u bepaalde normen waarop u meet?

Peter:

Ja, dat is inderdaad wel een goed punt. Wij vatten die orkestpraktijk wel heel breed op dus we hebben ook uiteraard veel gesprekken met bijvoorbeeld de afdeling Marketing, wat vanuit het orkest misschien wel de meest economische afdeling is. Meetbaarheid, daar zijn we niet zo mee bezig, want dat is niet onze onderzoeksbenadering. Wij zitten toch wat meer in de kwalitatieve hoek, om het zo maar te zeggen. En sterker nog, we zien dat onderzoek wat we doen zelf ook als vorm van artistiek onderzoek. Dat betekent dat je die kunstpraktijk zelf ook inzet als een methode om onderzoek te doen. Met andere woorden: Het onderzoek kunnen we niet doen zonder het orkest en de musici. We denken ook dat juist die samenwerking dingen op kan leveren, maar op een gegeven moment kom je natuurlijk wel voor de vraag van: “Ja, wat betekent dat nou allemaal voor het orkest in de praktijk? Gaan ze dingen anders aanpakken?” En daar zou zo’n bedrijfskundige benadering wel interessant kunnen zijn.

Ik kan ook nog wel wat vertellen over andere geldstromen die dan meer naar dat centrum, MCICM, lopen. Heel kort, hebben we vooral geld van de provincie, maar ook van de twee partners waarmee we nu werken: de Zuyd Hogeschool en Universiteit Maastricht. Dat is ook weer vier jaar maar dat loopt net een jaar achter op het NWO-project. En daar hebben we net een ander soort onderzoeksvragen die minder direct gaan over concerten e.d. maar meer over hoe de praktijk zich verhoudt tot z’n sociale omgeving. En ook de vraag van “Goh, het is vaak muziek uit het verleden en hoe geef je die betekenis in het heden?”

Daar komen ook geen bedrijfskundige aspecten aan de orde. Dus we zijn nu in die eerste onderzoekslijn bezig met concertzalen en in die andere zijn we vooral bezig met hoe die

muzikale werken worden doorgegeven en overgedragen. En welke rol speelt bijvoorbeeld het onderwijs daarin. Dus, dat zijn een beetje de dingen die we doen. Waarschijnlijk speelt de bedrijfskundige benadering geen enkele rol omdat wij dat zelf ook niet in huis hebben.

Heleen:

Nee, precies. Ik zag inderdaad al bij de mensen die jullie in dienst hebben, dat de invalshoek voornamelijk sociologisch en artistiek is.

Peter:

Ja, dus in die zin zou het dus een hele goede aanvulling zijn en zijn wij ook geïnteresseerd in hoe jij dat zou aanpakken. Het is ook niet dat we zeggen van nou dat is niet belangrijk of dat moet niet gebeuren. Want juist in deze tijd, of nou ja, niet alleen in deze tijd. Ik bedoel orkesten zijn altijd heel duur geweest en er is altijd de vraag geweest hoe men die moet betalen. De manier waarop ze betaald worden is natuurlijk ook steeds veranderd. Op dit moment speelt dat ook een belangrijke rol maar zie je ook dat er andere bronnen moeten worden aangeboord. Hoe dat te doen en wat dat betekent voor de volgende programmering is gewoon een hele belangrijke vraag.